

MURSKA KRAJINA

Tednik za gospodarstvo, prosveto in politiko
Izhaja vsako nedeljo.

UREDNIŠTVO in UPRAVA:

Prekmurska tiskarna v Murski Soboti, odgovoren Hahn Izidor.
Telefon števil. 76.

Rokopisi se ne vračajo.

Cena oglasov na oglasni strani: cela stran 800 Din, pol strani 400 Din.
Cena malih oglasov 15 Din. — Med tekstem vsaki oglas 15% dražji.
Pri večkratnem oglaševanju popust.

Naročnina: znaša letno 30, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 72 Din.
Štev. rač. pošne hran. 12.549

II. LETO

Murska Sobota, 9. junija 1940.

ŠTEV. 32.

Bojišče :

Boji v Belgiji so pred začetkom. Nemške čete so v preteklih dneh, kljub velikim žrtvam, neprestano napredovale. Vzrok, da se jim je to posrečilo, je ta, da so Nemci takoj spočetka razbili belgijsko obrambo in udarili na francosko utrjeno črto, kjer zavezniki niso pričakovali napada. Skozi nastalo odprtino so nemške čete vdrle v severno Francijo ter proti obali z namenom, da v velikem loku obkolijo zavezniško armado v Belgiji. Zavezniki so se umaknili proti morju. Njih položaj pa je postal nevzdržen ko je

Belgijski kralj, ki je poveljeval 400.000 močni armadi, proti volji zaveznikov sklenil, da se vda. Nenaden odstop tolikšne armade, je postal za zaveznike poguben. Nemška vojska je podvojila svoj pritisk proti morju in sredi strašnih bojev so se zavezniki pomikali vedno bolj proti severu. Zaveznikom se je umik posrečil in so precejšnji del svojih sil z ladjami prepeljali v Anglijo. S tem je belgijska fronta zaključena.

Nemci se bodo sedaj baje spravili neposredno nad Anglijo, kamor bodo prepeljali svojo vojsko.

Franciji hočejo ponuditi ločeni mir, tako pravijo spet drugi. Če pa ga ne bi sprejeli, kar je skoro gotovo, bodo napadli Pariz. V tem slučaju bi prisilili najprej Francijo na kolena, potem se bi šele obrnili proti Angliji, da se z njo zaključijo račune.

Novi zavezniški vojskovodja bo po mnenju vojaških strokovnjakov, na drugem delu fronte v kratkem pričel s protiofenzivo. Njegov namen je zavleči vojno in tako pridobiti na času, da si zavezniki nabavijo letal in tankov, kar v sedanji vojni najbolj potrebujejo, da se doseže uspeh.

Ameriška vojna letala, namenjena zaveznikom, prihajajo v vedno večjem številu v Francijo.

Anglija bo mobilizirala te dni še dva letnika, tako da bo imela skupno 2.800.000 vojakov.

Zunanja politika

Italija se bo v kratkem odločila za vstop v vojno. Italijanski listi pišejo, da so že vse priprave končane za bojevanje proti zaveznikom. Vstop Italije v vojno bi silno spremenilo ves položaj.

Turčija, Grčija in Španija bodo z italijanskim korakom najbolj prizadete. Turčija je zaveznica Anglije in Francije. Grčija je vojaška zaveznica Turčije, Španija pa tudi ne more držati križem rok, če bo Italija reševala vprašanje Gibraltarja, ki je angleška posest na španskih tleh.

Sovjetska Rusija budno spremlja dogodke v Sredozemlju in bo nastopila proti vsakomur, ki bi oviral njen izhod iz Črnega morja skozi Dardanele. Iz razumljivih razlogov se ji nihče noče zameriti in tako ne bosta niti Italija, niti Nemčija kaj napravile, kar ne bi bilo po volji Sovjetski Rusiji. Iz tega sledi, da tudi vstop Italije v vojno, ne bi motil mirnega ozračja na Balkanu.

V Španiji je bilo več demonstracij proti Angliji. Angleška poslaništva so zastražili vojaki, oboroženi z brzostrelnimi puškami in strojnimi.

Američani se v vedno večjem številu vračajo v svojo domovino in le še malo jih je doslej ostalo v nemirni in nevarni Evropi.

Glede nadzorstva nad ladjami, ki bi prevažale blago za Nemčijo, je prišlo med Italijo in Anglijo do pogajanj, da se nadzorstvo za italijanske ladje odpravi. Ko sta se obe državi že skoraj sporazumele, pa so se pogajanja nenadoma razbila.

Rumunski zunanji minister Gafencu je iz zdravstvenih razlogov podal ostavko. Na njegovo mesto je bil imenovan Gigurtu.

Ameriški senator Pittman je v nekem svojem govoru dejal, da grozi vojna nevarnost tudi Zedinjenim državam, kakor tudi vsemu ameriškemu kontinentu.

Ceni. naročnike

našega lista, ki še niso poravnali naročnine, ponovno prosimo, da naj to store čimprej, da s tem omogočijo redno izhajanje lista. Naročnina se plača v knjigarni Hahn Izidorja v M. Soboti.

Poštarne autobusne vožnje v Slatina Radenci

Počenišcboto, dne 1. junija 1940 je začel zopet obratovati poštni autobus na autobusni progi Murska Sobota — Slatina Radenci. Upoštevajoč želje potujočega občinstva, vozi autobus ob sobotah, nedeljah in praznikih. Zveza je zelo prikladna za obisk zdravilišča Slatina Radenci, ker jim je dana prilika, da se lahko kopajo v ogličnih kopelih, katere lahko dobijo v teh dneh. Zelo ugodne pa so tudi zveze za zdraviliške goste, ki si lahko ogledajo Mursko Soboto ter nakupijo stvari v tukajšnjih trgovinah, katere v Slatina Radenci ne dobijo.

Autobus vozi po sledečem voznem redu:

	14.25	18.45	odh.	Murska Sobota, p. t. ff.	prih.	15.30	20.00
	14.27	18.47		Murska Sobota, Glavni trg		15.28	19.58
7	14.40	19.00		Tišina p. p.		15.15	19.45
9	14.45	19.05		Petanjci		15.10	19.40
12	14.55	19.15	prih.	Slatina Radenci	odh.	15.00	19.30

Žrtve za svobodo

Druga svetovna vojna se bliža vrhuncu. V teh usodnih dneh, ki jih preživlja ves svet, nam nehote vstaja pred očmi herojska slika iz naše velike zgodovine, slika o strahotnem umiku srbske vojske s kraljem Petrom čez divje albanške gore.

Srbska vojska, oslABLJENA in zdecimirana v dveh balkanskih vojnah, je bila kljub velikanski premoči sovražnika sprejela boj. Izvojevala je slavne zmage, vzdržala leto dni vojne, vzdržala vzlic novemu zahrbtnemu napadu z vzhoda, vzlic razočaranju nad neizpolnjenimi obljubami zaveznikov. Ni se predala, temveč se je z vero v bodočnost in v moč svojega orožja počasi umikala proti Albaniji.

V tistih usodnih dneh pred 25 leti ni kralj Peter niti za trenutek zapustil svojih vojakov in svojega naroda; kralj-junak ni niti v snu pomislil na predajo. Narobe! Sam je šel v prve strelske jarke in s svojo navzočnostjo vlival pogum svojim vojakom, zavedajoč se, da se bori za svobodo in pravice svojega naroda, ravnajoč se po starem srbskem pregovoru: „Bolja grobom nego robom!“

Ko so pri Prizrenu zapuščali srbska tla zadnji srbski oddelki in z njimi ljudstvo in vlada, je med zadnjimi od zadnjih branilcev srbske zemlje težkega srca in solznih oči privolil v odhod tudi kralj Peter. Bil je bolan in izčrpan od vojnih naporov. Vedel je, da pomeni zapustiti poslednjo ped rodne grude toliko, kakor oditi v negotovost . . .

Bolnega kralja so vozili štirje voli na navadni kmečki vpregi sredi opotekajočih se vojakov po neznani deželi brez poti in prehodov. Kralj in vojska so zapustili svojo domovino, toda v kraljevem srcu je kakor v srcu vsakega njegovoga vojaka gorela neomajna vera, da mora narod, ki se ne vda in se bori do poslednjega diha, doživeti svoje vstajenje.

Vera v vstajenje ni lagala. Ostanki srbske vojske so se po strašni kalvariji zbrali pod poveljstvom kraljevega sina regenta Aleksandra, poznejšega kralja, na solunski fronti. Z vero v zmago in z zavezniško pomočjo so začeli novo borbo za osvoboditev domovine, borbo z geslom: „Svoboda ali smrt!“

In vstajenje je prišlo. Narod, ki se je boril za slednjo ped svoje zemlje, narod, ki je tudi v najtežjih trenutkih preizkušnje veroval v svojo bodočnost, ni mogel propasti; tak narod je moral učkati končni triumf.

Smrt zaradi strele

Dne 30. V. se je v Selu dogodila velika nesreča. Balajc Aleksander in njegova žena sta bila omenjenega dne zaposlena na polju. Ko se je v opoldanskih urah pripravljalo k nevihti, sta se pred dežjem umaknila v gozd pod neko drevo, kjer sta hotela počakati, da bi po nevihti nadaljevala delo. Toda nesrečno naključje je hotelo, da je udarila strela ravno v dotično drevo ter obenem

Moderne okvirje za slike
Post. vložke — Rolesa
dobite najceneje pri
N e m e c J., M S o b o t a.

zadela Balajca, ki se je takoj mrtev zgrudil na tla, dočim je ostala žena pri življenju, a se je komaj priplazila do ceste, od koder je klicala na pomoč. Njeno stanje je težko.

Pokojni Balajc je bil skrben gospodar, komaj 40 let star in zapušča 9 letnega otroka. N. p. v m.

Domači pregled

Predstavniki nemškega trgovinskega odposlanstva so ob zaključku stalnega zasedanja jugoslovensko-nemškega gospodarskega odbora izjavili: „Dejstvo, da so se pogajanja v tako kratkem času končala, kaže, da Nemčija in Jugoslavija tudi v vojnem času lahko brez težav nadaljujeta svojo medsebojno trgovinsko zamenjavo in da se ni prav nič spremenilo na polju gospodarskega sodelovanja med tema dvema državama.“

Gospodarski svet Balkanske zveze se je prejšnjo soboto sestal v Beogradu. Zasedanje je otvoril naš zunanji minister.

Sovjetsko zastopstvo s poslanikom Lavrentijem na čelu, se je pretekli dni mudilo v naši prestolnici, zaradi izmenjave odobritvenih listin za trgovinski sporazum med Jugoslavijo in Sovjetsko Rusijo. Odposlanstvu, ki se je na Oplencu poklonilo na grobovih članov naše vladarske hiše, je bil prirejen lep in pristrčen sprejem.

O sklenjeni trgovski pogodbi, je na svečani slavnostni večerji rekel naš trgovinski minister med drugim tudi sledeče: „V njej je naše ljudstvo videlo davno željo po obnovi odnošajev z velikim ruskim narodom, s katerim ga vežeta ne samo sorodna kri in jezik, temveč tudi kulturna izročila in spomini na sodelovanje v preteklosti.“

„**Na Balkanu** je bilo v zadnjem času precej nervoznosti, ki ki pa se je polegla. V javnosti vlada popolno zaupanje v prepričanje, da Italija miru ne bo motila. Jugoslavija si je pred 3 leti prostovoljno izbrala svojo pot in je njen interes, da po tej poti gre naprej. Na ta način si je zavarovala svojo svobodo in svoj mir. Za vsakogar je jasno, da je italijansko-jugoslovanska prijateljska pogodba bila tista, ki je Jugoslaviji zavarovala mir na znotraj in na zunaj.“ Iz pisanja vodilnih italijanskih časopisov.

O koncentracijski vladi, ki bi vanjo šle tudi opozicijske stranke, se v zadnjem času spet govori.

Madžarski konzulat v Zagrebu bo povišan v generalni konzulat.

Uredba o železu in jeklu je že gotova. S to se bo uredila trgovina, kontrola ter razdelitev železa in jekla.

Novak Anton - 70 let

Mogoče mu ne bo prav, da se ga spominjamo ob njegovi sedemdesetletnici. Vzrok: skromnost, ki spada med njegove najznačilnejše življenske rekvizite. Pa še nekaj! Prepričevalno lahko taji, da ga je Abraham srečal že pred dvajsetimi leti. Njegov korak je še mladeniško prožen, njegova beseda zveni in prav ničesar ga ne izdaja, da je že zdrknil pod osmi križ. Fraza „slovenska korenina“ je našla v njem svojega predstavnika. Ni to hvalisanje, to je dejstvo, če pogledamo njegovo dolgo življensko pot, ki jo je moral kot uradnik prehoditi v najtežjih okoliščinah, v časih, ko je bila slovenska beseda greh in priznanje svojih nacionalnih čustev zločin. Ni bil steklo, ki bi se zdrobil, bil je kamen, ki se je zaiskril in jeklo ki je pel . . .

G. Novak je ljutomerski rojak. Tam se je rodil 6. junija 1870 leta. Posvetil se je sodni stroki. Kot sodni uradnik je najprej služboval pri okrožnem sodišču v

Mariboru. To je bilo leta 1898. Od tam je šel v Št. Lenart na Koroškem, pozneje pa v Senožeče na Kras, kjer je ostal 20 let. Vojna mu je razbila ustvarjeno domačijo in ga spet pognala v svet. Le malo časa je bil v Celju, na to pa je prišel kot eden izmed prvih slovenskih uradnikov že leta 1919 v Soboto, kjer je bil leta 1925 vpokojen. Že nad dvajset let živi v našem kraju. Vso to dobo, pa je ves svoj prosti čas posvetil delu v tukajšnjih nacionalnih društvih. Sokol ga šteje med svoje najaktivnejše člane. Bil je vedno med tistimi, ki se ni vsiljeval nikoli v ospredje, ki pa je s svojim tihim in plodnosnim delom bil vedno med prvimi.

Številnim prijateljem in znanecem, ki mu bodo ob visokem življenskem jubileju iskreno stisnili roko in mu želeli še mnogo, mnogo neskaljenih let v bodočnosti, se pridružujemo tudi mi z istimi željami in z iskrenimi čestitkami!

Sportne prireditve

Na nedeljski tekmi, ki je bila med Varaždinsko Slavijo in našo enajstorico Mure, se je opazilo, da ni za sport tistega zanimanja, ki bi bilo potrebno, da se naša mladina vzpodbuja k telesni vzgoji. Zlasti ni bilo videti na tekmi naše soboške publike, ki je preje vedno rada posečala prireditve. Odbor Mure je z ogromnimi žrtvami dosegel, da je uspel povabiti k nam ligaško moštvo in videli smo med igralci tudi take, ki so bili deležni občudovanja več tisočev hvaležne publike na mednarodnih tekmah. Ako pogledamo časopise, vidimo v sportskih rubrikah dnevno, kako ogromen obisk publike je pri drugih narodih. Ali smo že res tako otopeli, da nimamo za ničesar drugega zanimanje in da samo živimo tja v en dan? Dajmo mladini kar je njenega in ne pustimo jo v teh težkih časih, da tudi ona kloni v tisto apatičnost iz katere ni dviga. Saj mladina je naša hrbtenica in ako bode odporna, se nam ni treba bati nikakega sovražnika, kajti tedaj bo ona stopila na plan in obvarovala nas vseh sovražnika. Zato naj bo moj današnji apel vsem tistim, ki ste se pomehkuzili, pridite na sportske prireditve, ker stem date mladini vsodbude do njenega zdravega telesnega in duševnega razvoja.

Prestolniški časopisi pišejo, da je v Beogradu postalo čudovito mirno, odkar so tujci pokazali pete, ker zdaj ni nikogar več, ki bi razširjal lažnjive govornice ter trosil letake.

DOMAČE VESTI

— **Avtobusna proga Murska Sobot—Maribor.** Dne 2. junija je začel obratovati na novi avtobusni progi Maribor—Murska Sobot avtobus mariborskih mestnih podjetij: odhod iz Maribora dnevno ob 17. z Glavnega trga, prihod v Mursko Sobotu ob 17:30. Odhod iz Murske Sobote dnevno ob 5.30, prihod v Maribor ob 8. Ob nedeljah in praznikih vozi razen tega avtobus iz Maribora ob 6. zjutraj s prihodom v M. Sobotu ob 8.30 ter se vrača ob 17.30 s prihodom v Maribor ob 20. Nova avtobusna proga, ki je znatno primaknila naše Prekmurje Mariboru, drži čez Počehovo, Sv. Marjeta ob Pesnici, Sv. Lenart, Sv. Trojico, Sv. Benedikt, Gornjo Radgono, Radence in Tišino do pošte v Murski Soboti. Cena vožnje v eno smer 30 din, tja in nazaj 50 din.

— **Protituberkulozni dispanzer** v Murski Soboti ordinira vsak četrtek od 10 do 14 ure v hiši vd. Geigerjeve, Aleksandrova cesta.

— **Materinska proslava.** Podružnica „Kola jugosl. sester“ priredi v soboto, dne 8. junija ob pol 9. uri zvečer v Sokolskem domu Materinsko proslavo. Na programu je govor gospoda šol. upravitelja, mladinska igra s petjem, razni prizori ter telovadna in orkestralne točke. Sodelujejo učenci ljudske šole, vrteca, dijakinje gimnazije in pomnoženi naraščajski orkester. Čisti dobiček je namenjen za obdaritev revnih otrok. K obilni udeležbi vabi odbor.

— **Orehi so pozebli.** Letošnja zima je povzročila veliko škodo na oreh h, ki so skoro povsod po Prekmurju pozebli. Šele zdaj počasi odganjajo novi brsti iz debel in vej. Orehov letos ne bo nič, rast drevja pa bo zaostalo vsaj eno leto.

— **Darovalci za protituberkulozno ligo:** 100 din je daroval Benko Josip, industrijalec; po 50 din so darovali: trgovec Berger, Kreditna banka, Občinska hranilnica, gostilničar Benkič Janez, sreski načelnik dr. Bratina, trgovec Arvai, trgovec Hirschl, dr. Julij Böls, Kmečka posojilnica, odvetnik Bajlec, predsednik občine in banški svetnik Hartner, Prekmurska banka, tovarnar Šiftar; 40 din: dr. Vučakova; po 30 din: kapetan Milosavljevič, trgovec Kardoš, trgovec Frim, dr. Geigerjeva, trgovec Nadai, trgovec Hahn Pavel, odvetnik dr. Vadnal odvetnika dr. Pinter in Fleck, notar Ponebšek, odvetnik dr. Valji; po 20 din: gostilničar Kemény, trgovec Šiftar Karel, trgovec Nemeč, trgovec Heimer, trgovec Heklič, inž. Petkovšek, odvetnik Kocmur, Mesarič Vilma, trgovec Al. Trautmana, knjigarna Hahn Izidor, Dr. Šömenova, trgovec Ebenspanger; 15 din trgovec Brumen; po 10 din: uradnik Klanjšček, uradnik Kollarš, uradnik Rusarov, lekarna Žnavec, uradnik Niševicer, drogerija Andersch, trgovec Press, gostilničarka Kirbisich, upravnik pošte Vutkovič, ravnatelj dr. Kovačič, bančni ravnatelj Hirschl, brivec Gumilar, ref. sres. nač. Vetrovec, uradnik Drobnič, sodnik dr. Češarek, sodnik Prohinar, sodni priprav. Repovš, dr. Pečanova, Mohorjeva knjigarna, kap. Božovič, trgovec Štivan, mizar Flisar, trgovec Majer, mlekarja Horvat, trg. Preiss, Fink Darinka, hotelir Faflik, urar Dittrich, trgovec Hahn Samuel, Kramberger Darinka, zdravnik dr. Brandieu, adv. priprav. Potočnik, gostilna Horvat, hotelir Bac; po 8 din: pek Šalamon, drž. tožilec dr. Juhart; po 5 din; Štefan Kūhar, Barbarič Tina, Fišer Sidonija, Vučko Jani, Hojer Ana, trgovec Benčec, sreski tajnik Puncer, trgovec Sukič, Čeh Mihael, trgovec Brumen, trgovec Weiss; 4 din Medved Nada; 2 din Horvat Jolanka.

— **Puconci.** V našo gas. četo je vstopilo 18 žensk, ki pridno vežbajo. Ta ženski odsek bo nadomeščaval vse one gasilce, ki bodo pozvani v vojsko. S tem je uspešno delovanje gasilske čete zajamčeno tudi v slučaju, izrednih dogodkov. To je hvale in posnemanja vredno.

Naznanilo!

C. občinstvu vljudno sporočam, da sem se preselil z

brivskim salonom

z dne 1. junijem na Aleksandrovo cesto poleg občinske vage v hišo g. Klepca. C. goste vljudno prosim za nadaljnjo naklonjenost.

DONKO KONRAD brivec,
2 M. Sobotu.

— Smrt. V ponedeljek, dne 3. t. m. je po krajši bolezni umrla ga Rehn Terezija roj. Banfi, so-proga tuk. uglednega obrtnika. Pokojna, ki je uživala veliko priljubljenost, je bila stara 52 let. Težko prizadetim naše sožalje. N. v m. p.!

Ovira cestnega prometa pri Mačkovcih

Očividno zaradi podzemeljskih pojav, se je glavna cesta pri Mačkovcih, izmed km 15 in 16 v neposredni bližini prvega ovinka proti Otovcem, v razdalji nekaj metrov tako poglobila, da oblikuje prav neprikladno in nevarno rupo, ki močno ovira vozovni promet. Nekaj biciklistov je že strmoglavilo v to globino in se baje telesno poškodovalo. Tudi voznikom preti tam nevarnost, posebno v nočnem času, ker ni to mesto razsvetljeno. Voziti morajo zelo previdno in naporno, če se hočejo izogniti nesreči.

Rupo bi se lahko zasulo z nekaj vozov gramoz, ki bi ga morala imeti uprava ceste za takšne slučaje vedno na razpolago. To vendar ni v skladu s cestnimi predpisi, da se s takšnimi pojavi toliko časa pusti ovirati promet, zato apeliramo na mero-dajne faktorje, da čimprej povzamejo vse potrebno za temeljito popravilo tega dela ceste.

Novi 10 dinarski kovanci

Od 31. maja 1940 se je začel po Narodni banki postopoma spuščati v promet novi nikelnasti denar po 10 din. Novi kovanci po 10 din so izdelani iz čistega niklja in so težki 5 gramov. Na sprednji strani je vtisnjen desni profil Nj. Vel. kralja Petra II. z napisom v cirilici „Kraljevina Jugoslavija“. Na zadnji strani je vtisnjena krona kraljevine Jugoslavije z bukovo in lovorjevo vejico ter vrednost kovanca z letnico 1938.

Stari srebrni denar po 10 din se umakne iz prometa postopno začevši od 31. maja t. l. v roku 3 mesecev, to je do 31. avgusta. Po preteku tega roka preneha biti zakonito plačilno sredstvo. V naknadnem roku 6 mesecev se ga bo lahko zamenjalo z novim denarjem, le še pri blagajnah Narodne banke in državnih finančnih ustanovah.

Oglašujte

v "MURSKI KRAJINI"

Izpred sodišča

Fantovski pretep

Med fanti iz Stare nove vasi in fanti iz Hrastja so vladali že dalje časa napeti odnošaji. Pripadniki obeh taborov so se srečali koncem preteklega leta na tomboli v Bučečevcih. Med fanti je prišlo do prepira in fantje iz Stare nove vasi so, oboroženi s koli, navlčili na Hraščane. Napadalci so bili močnejši po številu, zato so se podali fantje iz Hrastja v beg. Vendar je eden izmed njih, Jerič Jožef, nekoliko zaostal in napadalci so ga dohiteli. Na nesrečnega Jeriča so padali udarci kakor toča, tako da je od težkih udarcev padel. Kljub njegovim prošnjam pa napadalci niso odnehali, temveč so celo plesali po njem in ga neusmiljeno obdelovali. Ko so se napadalci odstranili, je ležal nesrečni Jerič v mlaki krvi, prepeljali so ga sicer v soboško bolnico, kjer pa je kmalu izdihnil. Fantje iz Stare nove vasi, po številu 13, so se zagovarjali preteklo sredo pred Okrožnim sodiščem v Murški Soboti. Skoraj vsi so priznali, da so Jeriča topli s koli, zagovarjali pa so se, da so jih izvali Hraščani. Okrožno sodišče je izreklo, da so razen 3, vsi obdolženci krivi in kazni od 2 pa do 3 let in 6 mesecev strogega zopora so padale, kot svoječasno udarci na nesrečnega Jeriča. Obdolženci so se proti sodbi pritožili.

GASILSTVO

Pasivna obramba

Pred kratkim je vodil gasilske vaje v Skakovcih šolski upravitelj g. Stajniko Viktor iz Gederovcev, ki je obenem tudi član župne uprave gasilske župe Murska Sobota. Ob zaključku je z gasilskimi četami vežbal tudi pasivno obrambo pred napadi iz zraka. Ta važni postopek je temeljito obrazložil nele gasilcem ampak tudi vsemu navzočemu prebivalstvu, ki mu je hvaležno za razlago obrambe in poduk o ponašanju in delovanju ob eventuelnih napadih iz zraka.

Našemu podeželskemu ljudstvu malo pomagajo tozadevni predpisi ker mu čas ne dopusti, da bi si jih natančno prečitalo in vsebino dobro razumelo, pač pa mu mnogo koristi temeljita razlaga kot jo je podal g. Stajniko, ki si jo je v glavnem pridobil iz okrožnic gasilske župe in tozadevnim praktičnim delovanjem v vojaški službi kot rezervni poručnik.

Svetujemo vsemu prebivalstvu naj se v lastnem interesu, glede pasivne obrambe pred napadi iz zraka, točno ravna po praktičnih razlagah gasilskih funkcionarjev. Te razlage se podajajo na vseh okrožnih gasilskih vajah, ki se točasno vrše širom župe Murska Sobota. Gasilstvo ne vrši to iz koristoljublja ampak za dobrobit vseh.

Nastop gasilcev v Markišavcih. Pod vodstvom člana župne uprave g. Vlaj Viktorja iz Predanovec, je dne 2. junija t. l. vežbalo v Markišavci 7 gasilskih čet skupno 137 članov. Predvsem so izvajali vojaške vaje, potem vaje z orodjem in končno požarne vaje v zvezi s pasivno obrambo pred napadi iz zraka, pri čemer so zažgali tudi nekaj fingiranih zažigalnih bomb. Vse nastope so gasilci strumno izvršili, posebno pozornost pa je vzbudil nastop naraščaja in ženskega odseka čete Puconci. Hvale vredno je vneto delovanje poveljnika te čete g. Kuharja Franca, ki je v svojo četo privabil 18 mladenk in jih v kratkem času izvežbal za nastope na požariščih. Ta odsek je nastopal enako kot moški, posebno pa se je izkazal v samarjanskih vežbah. S tem so Puconci priskrbljeni z dovoljnim številom izvežbanih gasilskih članov odnosno članic tudi v slučaju, da bi bili vojni obvezniki v četi pozvani na vojaško vežbo.

Čepinci. Pri nas se bodo vršile okrožne gasilske vaje dne 9. junija t. l. Vaj se bo udeležilo 8 okoliških gasilskih čet. Vodil jih pa bo podstarešina gas. župe g. Bac Ludvik iz Murske Sobote.

SPORT

Slavija (Varaždin : Mura 5 : 0 (3 : 0))

V nedeljo je v prijateljski tekmi nastopila v Murški Soboti odlično ligino moštvo varaždinske Slavije. Mura je bila kljub visokemu porazu ves čas enakovredna dobremu nasprotniku. Borba je bila napeta in zanimiva. Gostje so bili odločnejši pred golom in temu je v glavnem pripisati, da so kljub izenačeni igri zabili kar 5 zgoditkov. Poraz domačinov je sicer nekoliko previsok, toda sama tekma ni kazala take premoči gostov.

Prvi polčas je potekel v lahni premoči gostov, domačini so prišli le od časa do časa do nasprotnikovega gola in si tudi takrat niso mogli ustvariti resnejših šans. V tem delu igre so varaždinci dosegli 3 zgoditke, od katerih je bil eden dosežen iz of side pozicije. Popolnoma drugačna je bila slika v drugem polčasu, ko so se Muraši otresli nervoze in so bili ves čas v premoči. Domačini so često

GRAJSKI KINO MURSKA SOBOTA

PREDSTAVE:

v četrtek, dne 6. VI. ob 20:30 uri
v petek, dne 7. VI. ob 20:30 uri
v soboto, dne 8. VI. ob 17:30 uri
in ob 20:30 uri

Velefilm

„Kaučuk“

Režija: Ed. v. Borsody
Rene Delglen Gustav Diesel

V nedeljo, dne 9. VI. 1940
ljudska predstava ob 11 uri 15 min.

„KAUČUK“
Znižane cene: 2, 3, 5 din.

Dodatek: Najnovejši „Fox-ov“ tednik
Zala.

PREDSTAVE:

v nedeljo, dne 9. VI. ob 15:15 uri
ob 17:30 uri
in ob 20:30 uri
v ponedeljek, dne 10. VI. ob 20:30 uri
v torek, dne 11. VI. ob 20:30 uri

Velefilm

„Pešem vetru“

Giuseppe Lugo Ugo Cesari
Dodatek: Najnovejši „Metro-Journal“

CENE PROSTOROM: 10, 8, 5 in 2 DIN.

pribili renomirane goste k njihovem голу, toda strelji napadalcev niso bili dovolj točni. Gosti so se šele v zadnjih minutah osvobodili Murinega pritiska in takrat so nepričakovano, tekem 1 minute, dosegli kar dva gola.

Pri gostih sta ugajala zlasti srednji krilec Starej in levo krilo Solerti, ki sta že često igrala v reprezentanci Zagreba. Pri domačinih so zadovoljili Čagran, Deškovič in Jandl.

Občinstva je bilo, z ozirom na to, da je igralo eno izmed najmočnejših moštev v državi, razmeroma malo.

Lahkoatletski miting Mure

V nedeljo je priredila lahkoatletska sekcija Mure propagandni lahkoatletski miting. Poleg domačinov so nastopili tudi atleti mariborskega Železničarja in Maratona ter ljubljanskega Primorja. Rezultati so bili prav dobri. Zastopniki Mure so se dobro držali in bi imela ta sekcija ob sistematičnem delu lepo bodočnost.

Posamezni rezultati so bili: 100 m jun C: 1. Horvatin 12 sek, 2. Leban (oba Žel.) 12,2, 3. Bükvič (Mura) 13; 100 m sen: 1. Puhan (Mura) 12,3, 2. Kolarič (Maraton) 12,5; 1000 m jun: 1. Mirko (Ž) 3.08⁵, 2. Ladislav (M) 3.11⁴, 3. Štefan (M) 3.14⁸ (izven konkurence je zmagal Primorjaš Kien s časom 2:57); skok v višino sen: 1. Zorko (Ž) 165, 2. Kolarič (Mt) 165; skok višino jun: 1. Šumak (M) 150, 2. Ferenček (Ž) 150; skok v daljino jun: 1. Leban (Ž) 582, 2. Ferenček (Ž) 575, 3. Bükvič (M) 529; met krogle jun: 1. Orel (M) 12,58, 2. Dušan (M) 12,17, 3. Horvatin (Ž) 1188; met diska jun: 1. Dušan (M) 36,85, 2. Šumak (M) 33,70, 3. Orel (M) 32,15, 4. Leban (Ž) 31,90; Štáfeta 4x100: 1. Železničar 496, 2. Mura 508; balkanska štáfeta: 1. Železničar 3.49², 2. Mura 3.52².

Mitingu je prisostvoval tudi zvezni trener g. Klein.

Čakovska nogometna kluba ČŠK in Gradjanski

sta bila na zadnji seji HNS sprejeta tudi formalno v članstvo te zveze ter obenem uvrščena v varaždinsko župo ZNP. V zvezi s tem se mora sklepati, da je ostalo prizadevanje Čakovčanov, da bi po novi ureditvi našega nogometnega sporta še dalje igrali pod okriljem SNZ, brez uspeha.

Plavanje - najkoristnejši sport

Plavanje zavzema od ostalih vrst sporta docela izjemen položaj. Vsi drugi sporti so si deloma sorodni, se medsebojno podpirajo, plavalec pa je v drugih sportih kakor riba na suhem. Odlični plavač ni bil še nikdar dober lahkoatlet, nogometaš ali telovadec na orodju.

S tem ne mislim zmanjšati vrednost plavalnega sporta, temveč hočem poudariti s tem lastno izkušnjo, da je za plavanje najboljši dopolnilni sport, plavanje samo.

Simpaterji in prijatelji plavalnega sporta! Ako trdim, da je za mladino potrebno, da se krepi in vadi v igrah, tekah, da poskuša svojo spretnost v telovadbi, tedaj moram s tem večjim prepričanjem pokazati na življenjsko najpotrebnejšo vrsto sporta — na plavanje.

Velikega pomena za ljudsko higieno in zdravje bi bilo, ako bi sprejeli starši, šola in privatna iniciativa v svoj telesnovzgojni program tudi plavanje. Moj cilj je, da bi se šolska gimnastika ob sezoni kopanja vršila ob vodah, da bi se tako vsa mladina seznanila s plavalnim sportom. Naše šole so nedvomno na dostojni višini, toda manjka jim duha antične kulture in to kljub temu, da se učimo klasičnih jezikov.

Ko sem delal statistiko na neki srednji šoli o neplavalcih, se je moja vera v zdravstveno vrednost plavanja poglobila. Pogled na poedince, ki niso bili deležni v letih rasti, niti sončne, niti zračne, niti vodne kopeli in pogled na vrsto plavalcev, ki so kakor pesem zdravja in življenjske moči, mora vsakogar navdušiti za delo na področju plavalnega sporta.

V naši državi obiskuje šole okoli 1 1/2 milijona učencev. Kako visoko stopnjo bi naš plavalni sport dosegel, ako bi se vsa ta množica mladine urila v plavanju že od osnovne šole naprej. Hvalevredno delo na tem polju izvršuje Prva jugoslovanska plavalna šola S. K. „Ilirije“ v Ljubljani. Ona v poletni dobi prireja niz plavalnih in reševalnih tečajev za ljudskošolsko in srednješolsko mladino. Uspeh? Ob minimalni vstopnini se otrok nauči plavati pod nadzorstvom dobrih učiteljev. Tako bo v nekaj letih zrasla generacija, zdrava in borbena, silna, radostna in življenjska.

Ako na leto utone na vsak milijon ljudi 130 nesrečnikov, ali moremo s propagando plavalnega sporta to število vsaj malo zmanjšati — ali ne zasluži ta ideja naše agilnosti in splošnega sodelovanja? — Bene.

SLUŽBENE OBJAVE

ZDRUŽBE TRGOVCEV V MURSKI SOBOTI

Zapisnik

19. redne glavne skupščine združenja trgovcev za srez Murska Sobota z dne 1. maja 1940.

Posebni ukrepi vlade, ki je bila spričo teh dogodkov, prisiljena izdajati so sicer strožji, vendar so bili potrebni, toda izdatni in racijonelni bi bili le tedaj, če bi pri tem delu sodeloval gospodarski svet. Preprečile bi se marsikatero pogreške, ki se kasneje v praksi tako bridko maščujejo. V teh težkih časih nam je načrtno gospodarstvo tembolj potrebno kot kdajkoli poprej, zato je tudi naloga vseh stanovskih združenj in Zbornice, da delujejo složne na tem, da se zahtevy po uvedbi načrtnega gospodarstva vpoštevajo. Zbornica je storila vse, kar se je v teh časih dalo storiti. Če pa pri tem ni imela 100% uspehov ni kriva temu Zbornica, temveč so krive razmere v katerih danes živimo. Jasno je to, da danes v vseh borbah odloča moč gospodarstva, ne pa moč meča. Da bo pa gospodarstvo močno, je treba složnega dela vseh onih, ki so poklicani, da izoblikujejo tako gospodarsko silo.

Predsednik g. Čeh se je zborničnemu svetniku g. Hrastelju najlepše zahvalil za bodrilne besede in ga prosil, da bi i nadalje ostala Zbornica vodnica vseh akcij, ki stremijo po konsolidaciji smotrenega gospodarskega življenja.

Tajniško poročilo

Tajniško poročilo je podal tajnik združbe g. Veble Aleksander in sicer takole:

V preteklem letu je imela uprava 6 plenarnih sej in nadzorni odbor je imel eno sejo. Na vsaki plenarni seji je bil navzoč tudi predsednik nadzornega odbora. Seje so bile 20. januarja, 2. marca, 25. aprila, 18. avgusta, 19. oktobra in 12. decembra 1939.

Na seji od 20. januarja se je odločilo, da najme združenje, na predlog gradbenega odbora, pri Pokojninskem zavodu za nameščence v Ljubljani hipotekarno posojilo v znesku Din 3000.000.—, za kritje gradbenih stroškov „Trgovskega doma“. Sprejet je bil poslovni red za sprejemanje vajencev. Po tem poslovnem redu se določa, da smejo biti kot vajenci zaposlene samo osebe, ki so stare najmanj 14 in največ 18 let, da imajo šolsko predizobrazbo 4 razredov srednje šole in da sme sprejeti vajence samo učni gospodar, ki je sam izučen. Dovoljene so tudi

NOVI VOZNI RED veljaven od 19. maja LJUBLJANA — MARIBOR — ORMOŽ — HODOŠ

—	0.20	0.35	5.30	7.55	13.10	13.30	odh. Ljubljana prih.	13.23	—	16.52	21.57	1.15
—	2.48	5.27	8.36	11.45	14.29	16.25	„ Maribor	8.50	—	14.13	18.31	21.48
—	3.54	7.08	10.07	13.17	16.46	17.56	prih. Ormož odh.	7.10	—	13.28	16.52	20.12
—	5.14	7.23	10.11	13.25	16.54	18.09	odh. Ormož prih.	6.55	9.03	12.09	16.43	20.06
—	6.02	8.10	10.57	14.11	17.58	18.57	prih. Ljutomer odh.	6.04	8.12	11.18	15.55	19.15
—	6.10	8.15	11.16	14.18	—	19.10	odh. Ljutomer prih.	5.41	7.44	10.46	15.49	18.38
—	6.51	8.56	11.57	16.58	—	19.51	prih. G. Radgona Odh.	5.00	7.03	10.05	15.17	10.44
—	6.50	8.18	11.02	14.20	—	19.07	odh. Ljutomer prih.	5.56	7.48	11.00	15.43	19.05
—	7.33	8.55	11.39	14.57	—	19.44	prih. M. Sobota odh.	5.18	7.10	10.22	15.05	18.27
4.18	—	—	11.50	15.08	—	—	odh. M. Sobota prih.	—	7.04	—	14.42	18.03
5.34	—	—	13.09	16.24	—	—	prih. Hodoš odh.	—	5.48	—	13.24	16.45

Brzovlaki so označeni z debelimi številkami.

izjeme o katerih sklepa uprava, vendar le tam, kjer bi šlo za sprejem kakšnega družinskega člana. Na tej seji so bile rešene številne prošnje za podpore in predlogi za odpis članarin.

Na seji 2. marca je bil zaključen in podpisan notarski zapis, zaradi najetja hipotekarnega posojila pri Pokojninskem zavodu za nameščence v znesku Din 300.000.—. Ta notarski zapis so podpisali: gg. Čeh Franc, Benko Josip sen., Brumen Joško, Kohn Samuel, Benko Ludvik, Cvetič Janez, Kūhar Franc, Šiftar Ludvik, Heimer Arnold, Štivan Ernest, Holcman Štefan, Trautman Aleksander, Hahn Izidor, Hahn Pavel in Bac Ludvik. Vsi podpisniki so pristopili kot poroki nasproti Pokojninskemu zavodu za nameščence, ki je podelil omenjeno hipotekarno posojilo, ter prevzeli s svojimi poroštvi obveznost, da jamčijo za kritje podeljenega posojila, z vsem svojim premoženjem. Odločitev ima zgodovinski pomen, ker se je s tem pokazala velika solidarnost vseh članov uprave, ki se niso strašili prevzeti nase žrtve, za koristi in napredek naše gospodarske kulture.

Na seji od 25. aprila je bil izdelan načrt, po katerem naj bi se združenje udeležilo na „Prekmurškem tednu“ in načrt o pripravah za organizacijo kongresa vsega slovenskega trgovstva, ki se je imelo zbrati na glavni skupščini Zveze trgovskih združenj, sklicani za 18. junija v Murski Soboti. Nadalje se je na tej seji razpravljalo o tarifi občinske mostne tehtnice v Murski Soboti, o številnih prošnjah za podpore in o predlogih za odpis članarin ter o nekaterih prestopkih po obrtnem zakonu. Sestavljena je bila tudi lista kandidatov za sodne izvedence in lista kandidatov za častne sodnike pri Okrožnem sodišču v Murski Soboti. Obravnavana je bila tudi pritožba trgovcev s sadjem zaradi odprave nakupovalcev v sadni trgovini in trgovini z deželnimi pridelki. Obravnavan je bil še predlog zaradi uvedbe nedeljskega počitka, ki naj bi veljal samo za obrate v Murski Soboti. Predlog je bil rešen tako, da ostane delo v trgovinah ob nedeljah nespremenjeno, pač pa da se mesto tega uvede obveznost, delovnega počitka ob vseh drugih verskih in državnih praznikih, kar je občni zbor lani tudi soglasno odobril.

Dne 18. avgusta se je vršila svečana seja uprave in nadzornega odbora,

ki je bila održana prvič pod krovom „Trgovskega doma“. S to sejo je bil podan simbolični povdarek našega dela in hotenja, po napredku na gospodarskem polju. Na isti seji se je razpravljalo o nekaterih nalogah za organizacijo naše dvorazredne trgovske šole. Nadalje o nekaterih predlogih in pritožbah proti šušmarjem, o sejmškem redu in o pripravah akcije za obdaritev revne dece obmejnih škol končno še o nekaterih dispensah.

Na seji od 19. oktobra se je razpravljalo o predlogih razdelitve teritorialne pristojnosti posameznih nameščenskih Bolniških blagajn in o imenovanju članov v protidruginjski odbor. V ta odbor sta bila izvoljena za člana g. Čeh Franc in za njegovega namestnika g. Kūhar Franc, oba iz Murske Sobote. Nadalje se je na tej seji razpravljalo o potrditvi sklepa konference, ki se je vršila istega dne predpoldne, s predstavniki Pokojninskega zavoda za nameščence, zaradi najetja dodatnega hipotekarnega posojila v znesku Din 150.000.—, ki smo ga nujno rabili za kritje gradbenih del. Prispela je namreč istega dne delegacija Pokojninskega zavoda sem v Mursko Soboti, s predsednikom g. dr. Milavcom na čelu, skupno z ostalimi člani ožje uprave in nekaterimi zavodovimi delegati, da si ogledajo terene zaradi gradnje stanovanjskih hiš. Na tej seji se je potrdil tudi predlog Zbornice glede uredbe o minimalnih mezdah za vajence in o nekaterih prošnjah za podpore.

Nekaj modelov naših prvovrstnih **RADIOAPARATOV** prodajamo še naprej po prejšnjih znižanih ceni.

Prepričajte se — brezobvezno.

RADIO NEMEC, M. Sobota

Körting Minerva
Braun Orion
Mende — zastopstvo.

STROKOVNA DELAVNICA.

Strokovno polnenje auto
in radioakumulatorjev.

Prodana se dva črna konja, stara 6 in 8 let, vojno neobvezna. Poizve se v Prekmurški Tiskarni.